

9. 4. 2015

VeźmĚte, prosĚme, na vĚdomĚ, Źe text ělĚnku odpovĚdĚ platnĚ prĚvnĚ ťpravĚ ke dni publikace.

ElektronickĚ podpis pŕi e-contractingu

UzavĚrĚnĚ smluv pŕes internet (tzv. e-contracting) je dnes jĚ ťelkem bĚŹnou zĚleŹitostĚ. E-contracting nećnĚ vĚtŹĚ potĚŹe v pŕĚpadĚ, kdy nenĚ stanovena povinnĚ forma uzavĚrĚnĚ smluv. V urćitĚch pŕĚpadech, ale zĚkon (napŕ. u timesharovĚch smluv, ći smluv o spotŕebitelskĚm ťvĚru) nebo dohoda stran stanovĚ pro platnost prĚvnĚho jednĚnĚ pĚsemnou formu. Ta pŕedpoklĚdĚ existenci dvou nĚleŹitostĚ, a to pĚsemnosti a podpisu s tĚm, Źe pĚsemnĚy pŕojev je platnĚy aŹ v okamŹiku podpisu jednĚjĚcĚ osoby. Jak ale prĚvnĚ jednĚnĚ elektronicky podepsat? PostaćĚ pouhĚ uvedeni jmĚna pod elektronickou zpŕavu, nebo bude nutno pouŹĚt sofistikovaneŹŹĚ metody? PrĚvnĚ pŕedpisy nedĚvaji jednoznaćnou odpovĚdĚ.

GLATZOVA & Co.
AdvokĚtnĚ kancelĚř - Law firm

NovĚy obćanskĚy zĚkonĚk

S uzavĚrĚnĚm smluv pŕes internet poćĚtĚ zĚkon [89/2012](#) Sb., obćanskĚy zĚkonĚk („NOZ“). V § 562 odst. 1 NOZ je stanoveno, Źe pĚsemnĚ forma je zachovĚna pŕi prĚvnĚm jednĚnĚ ťćinĚnem elektronickĚmi pŕostŕedky, kterĚ umoŹnĚ zachyceni jeho obsahu a urćeni jednĚjĚcĚ osoby. JakĚm zpŕůsobem lze pĚsemnost podepsat elektronicky vŹak NOZ neŕeŹĚ pŕĚmo, ale odkazuje na zĚkon [227/2000](#) Sb., o elektronickĚm podpisu („ZEP“).

ZĚkon o elektronickĚm podpisu

ZEP rozeznĚvĚ „prostĚy“ elektronickĚy podpis a zarućenĚy elektronickĚy podpis. Ty se od sebe liŹĚ svou „kvalitou“. Dle § 2 pĚsm. a) ZEP se rozumĚ „prostĚy“ elektronickĚy podpisem ťdaje v elektronickĚ podobĚ, kterĚ jsou pŕĚpojenĚ k datovĚ zpŕavĚ, jsou s nĚ logicky spojenĚ a slouŹĚ jako metoda k jednoznaćnĚmu ovĚŕeni identity podepsanĚ osoby ve vztahu k datovĚ zpŕavĚ. ZarućenĚy elektronickĚy podpisem pak je takovĚy podpis, kterĚy lze jednoznaćnĚ spojit s podepisujĚcĚ osobou, umoŹnuje jeĚy identifikaci ve vztahu k datovĚ zpŕavĚ, byl vytvoŕen a pŕĚpojen k datovĚ zpŕavĚ pomocĚ pŕostŕedkŹ, kterĚ podepisujĚcĚ osoba mŹuŹe udržet **pod svou vĚhradnĚ kontrolou** a je k datovĚ zpŕavĚ, ke kterĚ se vztahuje, pŕĚpojen takovĚy zpŕůsobem, Źe je moŹnost zjistit jakoukoli nĚslednou zmĚnu dat. ZEP tedy klade na zarućenĚy elektronickĚy podpis daleko vĚŹŹĚ nĚroky.

„ProstĚy“ vs. zarućenĚy elektronickĚy podpis

Pro platnost prĚvnĚho jednĚnĚ nenĚ podle mĚho nĚzoru tŕeba zarućenĚho elektronickĚho podpisu a postaćĚ elektronickĚy podpis „prostĚy“, neboŹ i ten slouŹĚ k ovĚŕeni identity podepsanĚ osoby v pŕĚpadĚ, kdy zĚkon ći dohoda stran pĚsemnou formu vyŹadujĚ. „ProstĚy“ elektronickĚy podpis je obecnĚ znĚmĚy jako kvalifikovanĚy certifikĚt. Je za nĚj vŹak moŹnĚ podle mĚho nĚzoru považovat i uvedeni smluvenĚho hesla, ći pŕĚpojenĚ PDF souboru s naskenovanĚy podpisem jednĚjĚcĚ osoby. ObjevujĚ se dokonce nĚzory (viz. Korbela a Melzer, PĚsemnost, elektronickĚy a biometrickĚy podpis v elektronickĚm prĚvnĚm jednĚnĚ [Bulletin advokacie 12/2014, s. 31]), Źe onĚm „prostĚy“ elektronickĚy podpisem

může být i uvedení jména pod elektronickou zprávu (tzn. např. podpis v emailu).

Upozorňuji však, že mnou přednesený názor na zachování písemné formy při využití „prostého“ elektronického podpisu se může odchylovat od výkladové praxe soudů, které se až na výjimky přiklánějí k nutnosti využití zaručeného elektronického podpisu (např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 33 Cdo 3210/2007 ze dne 30. 10. 2009). Nicméně jsem již v poslední době zaznamenala posun od tohoto konzervativního výkladu směrem k upuštění od striktního požadavku zaručeného elektronického podpisu a jeho nahrazení za jakýkoli (nikoli pouze zaručený) podpis umožňující dostatečným způsobem ověřit identitu jednající osoby.

Biometrický podpis

Biometrický podpis je stále více využívanou metodou podpisu elektronických dokumentů. I biometrický podpis může být použit jako ekvivalent „prostého“ elektronického podpisu, neboť je připojen k datové zprávě, je s ní logicky spojen a slouží jako metoda k jednoznačnému ověření identity podepsané osoby ve vztahu k datové zprávě. Biometrický podpis ale pravděpodobně neposlouží jako zaručený elektronický podpis, neboť není vytvořen a připojen k datové zprávě pomocí prostředků, které může podepisující osoba udržet pod svou výhradní kontrolou. U biometrického podpisu má tyto prostředky pod výhradní kontrolou jen jedna strana, která je většinou zároveň autorem podepisovaného dokumentu.

Relativní neplatnost smluv uzavíraných přes internet

V každém případě je však nutné si uvědomit, že požadavek na „kvalitu“ elektronického podpisu je rozhodující pouze pro splnění požadavku písemné formy smlouvy, nikoli pro její platnost.

V případě smluv uzavřených před rokem 2014 byla následkem nedodržení písemné formy tzv. relativní neplatnost. To znamená, že závazek byl platný, tj. jako by požadavek na formu byl dodržen, ledaže by se některá ze smluvních stran dovolala neplatnosti takového jednání. Rizikem v tomto případě tedy byla možnost jedné ze smluvních stran dovolat se neplatnosti smlouvy pro nedostatek formy. Tuto možnost měla smluvní strana v období tří let od uzavření smlouvy (následně se toto její oprávnění promlčelo).

Co se týče smluv uzavřených za nové právní úpravy (tj. smluv uzavřených po 1. lednu 2014), pak je zde následkem a rizikem nedodržení písemné formy (předepsané zákonem nebo dohodou stran) rovněž relativní neplatnost. V režimu NOZ je však prostor pro námitku relativní neplatnosti omezen pouze do doby, než bude podle smlouvy plněno. Ve srovnání se smlouvami uzavřenými podle staré úpravy je proto riziko jejich relativní neplatnosti z důvodu nedodržení písemné formy nižší.

Závěr

I přes výše uvedené se kloním k názoru, že prostý elektronický podpis, který bude mít formu např. biometrického podpisu, a který bude vyhovovat požadavkům § 2 písm. a) ZEP, postačí k platnému uzavření smlouvy (bez výše uvedeného rizika relativní neplatnosti smlouvy), pro kterou zákon, popř. dohoda stran, předepisuje písemnou formu.

Mgr. Kristýna Kosárová,
advokátní koncipientka

[Glatzová & Co., s.r.o.](#)

Betlémský palác
Husova 5
110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 401 440

Fax: +420 224 248 701

e-mail: office@glatzova.com

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Přezkum rozhodnutí CAS vnitrostátními soudy Evropské unie](#)
- [Matzner: Řešme také jak dál s AML. A vyvarujme se nadměrné zátěži a zbytečné byrokracie](#)
- [Určení výše přiměřené slevy z kupní ceny](#)
- [Dočasný zákaz výkonu funkce statutára dle zákona o kybernetické bezpečnosti a nové povinnosti pro statutáry](#)
- [Soudní ombudsman jako most mezi soudy, advokací a veřejností](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 17.: Přístup do datové schránky právnické osoby při úmrtí jednatele](#)
- [Realitní obchod, provize zprostředkovatele a právní důsledky odstoupení od kupní smlouvy](#)
- [Limity nároku poškozeného na náhradu nákladů za nájem náhradního vozidla](#)
- [Druhá vlna povinností dle AI Aktu](#)
- [Smlouva uzavřená mezi studentem a soukromou vysokou školou jako smlouva spotřebitelská – náleží Ústavního soudu ze dne 5. února 2025, sp. zn. IV. ÚS 2093/24](#)
- [Specifika výpovědi podnájemní smlouvy bytu optikou judikatury Nejvyššího soudu](#)